

Jaarverslag 2021

Commissie van Toezicht

Inrichting: P.I. Ter Apel

PI Ter Apel
Postbus 69
9560 AB TER APEL
tel. 088 07 42100

Secretariaat
Postbus 781
9700 AT Groningen
tel. 088 - 361 52 77

Inhoud

1. Commissie van Toezicht.....	3
1.1 Samenstelling.....	3
1.2 Vergaderingen.....	3
2. Algemeen.....	4
2.1 Medische dienst.....	4
2.2 Telefoon.....	5
2.3 Incidenten.....	5
2.4 Informatieverstrekking.....	5
2.5. Voedsel.....	5
2.6. Veegwet.....	5
2.7. Nieuw dagprogramma.....	6
2.8 Drugs.....	6
2.9 Gebruik passantencel.....	6
2.10 Bejegening.....	6
2.11 Klachtenanalyse.....	6
2.12 Gedeco.....	6
2.13 Covid-19.....	7
2.14 Organisatie.....	7
2.15 Kwaliteit eigen leden.....	7
3. Maandcommissariaat en bemiddeling.....	7
4. De rechtsprekende taak — Beklagcommissie en beklagzaken.....	9
4.1 Samenstelling beklagcommissie.....	9
4.2 Beklagzitting.....	9
4.3 Correspondentie.....	9
4.4 Doorlooptijd.....	9
4.5 Overzicht klachten 2020-2021.....	11
4.6 Aantal klachten per jaar.....	12
4.7 Overzicht klachtensoort 2021.....	13
5. Beroep.....	14

1. Commissie van Toezicht

1.1 Samenstelling

Bij de aanvang van het verslagjaar 2021 was de commissie van toezicht als volgt samengesteld:

Voorzitter:

Mevrouw J.P. Schrale-Oranje	voormalig advocaat	lid vanaf 01-01-2013
-----------------------------	--------------------	----------------------

Leden:

De heer Th. A. Wiersma	senior rechter Rechtbank Noord-Nederland	lid vanaf 01-10-2012
Mevrouw R. Hovius-Dragt	rayon beleidsmedewerker zorg	lid vanaf 01-01-2013
De heer R.M. Averink	voormalig docent/teammanager	lid vanaf 01-08-2014
De heer F. Sijens	senior rechter Rechtbank Noord-Nederland	lid vanaf 01-08-2014
De heer P.L. van Beijma	ondernemer	lid vanaf 01-11-2016
Mevrouw C.B. Veldhuijzen van Zanten	voormalig gevangenisdirecteur	lid vanaf 01-01-2018
Mevrouw R. Zwiers	hoor- en beslismedewerker IND	lid vanaf 01-01-2020
Mevrouw M.M. Wiersema	advocaat	lid vanaf 01-07-2020
Mevrouw L.K. Broekhuizen	directeur — bestuurder woonstichting Groninger Huis	lid vanaf 01-07-2020
De heer G.A. Lochorn	huisarts	lid vanaf 01-01-2021
De heer J.J. van Ree	medewerker COA	lid vanaf 01-01-2021

Per 1 januari 2021 is mevrouw Schrale-Oranje benoemd in de vacature van voorzitter in verband met het vertrek van mevrouw Janssen per die datum. In de loop van het jaar bleek de nieuw aangetrokken arts helaas toch niet over voldoende tijd te beschikken om zijn lidmaatschap de gewenste inhoud te kunnen geven. Daarom is diens lidmaatschap per 1 september 2021 geëindigd. Gezien de medische achtergrond van mevrouw Hovius-Dragt heeft zij in medische aangelegenheden, voor zover de commissie van toezicht betreffende, deze rol ingevuld.

In de loop van het jaar heeft nog eenmaal een ledenwerfactie plaats gevonden, om de opnieuw ontstane vacature van arts in de commissie te kunnen opvullen. De werving heeft er toe geleid dat een benoeming voor het komende verslagjaar kan worden gerealiseerd. Daarmede is de commissie op sterkte, hetgeen van groot belang is gezien het toenemen van de hoeveelheid werk, die het lidmaatschap met zich mee brengt.

Secretariaat:

Mevrouw E. Enting, juridisch medewerker binnen de Rechtbank Noord Nederland, locatie Groningen, is als secretaris aan de commissie van toezicht verbonden.

Kenniscentrum:

Het kenniscentrum werkte adequaat en de website, evenals de nieuwsbrief, werd regelmatig bekeken en/of geraadpleegd.

1.2 Vergaderingen

De vergaderingen vonden maandelijks plaats. Als gevolg van de coronabeperkingen hebben de eerste vier vergaderingen via skype for business plaatsgevonden. De overige vergaderingen konden in de inrichting worden gehouden. In de vergaderingen zijn diverse onderwerpen besproken.

Het jaar 2021 werd opnieuw gekenmerkt door covid-19, dat niet alleen in de samenleving maar ook in het functioneren van de inrichting en daarmee ook het werk van de commissie zeer heeft beïnvloed. Covid 19 is met name door de voor gedetineerden vaak belastende beperkingen maandelijks uitgebreid aan de orde geweest. Verdere maandelijks terugkerende onderwerpen in de vergadering van de commissie waren:

- Verslag van de maandcommissaris;
- Het verslag van de beklagcommissie;
- Verslag van de commissie van toezicht;
- Mededelingen directie;
- Aandachtpuntenlijst waarbij aan de volgende zaken zo nodig aandacht werd besteed, zoals zaken betreffende het personeel (ziekteverzuim, onderbezetting, klachten, werving nieuw personeel, bejegening); spanningen binnen de inrichting, het functioneren van de medische dienst (psycholoog, psychiater, tandarts, huisarts), Veegwet, voeding (winkel), sport, arbeid, recreatie, en dergelijke.

In verband met de coronabeperkingen was er regelmatig telefonisch contact tussen de directeur en de voorzitter om op die manier voldoende voeling te kunnen blijven houden met hetgeen zich binnen afspeelt. De voorzitter koppelde de informatie terug aan de leden.

De agenda werd opgesteld door het secretariaat van de commissie van toezicht.

2. Algemeen

De P.I. Ter Apel bestaat uit één locatie. De P.I. Ter Apel heeft zijn capaciteit in de loop van het verslagjaar uitgebreid naar 456 gedetineerden en is een VRIS-inrichting. VRIS staat voor vreemdelingen in het strafrecht. De personen die in Ter Apel in detentie zitten, hebben een strafbaar feit gepleegd. Zij zijn hiervoor door de rechter veroordeeld en verblijven illegaal in Nederland (of zijn na hun misdrijf ongewenst verklaard). De inrichting is vrijwel volledig bezet geweest. De inrichting beschikt tevens over een deel Huis van Bewaring, alwaar justitiabelen, tevens VRIS, zitten die nog niet definitief afgestraft zijn. In samenwerking met de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) worden vreemdelingen tijdens de detentie voorbereid op een terugkeer naar hun land van herkomst.

Mede door de covid-pandemie, die ook dit jaar deze inrichting niet onberoerd heeft gelaten, maar ook door de invoering van het nieuwe dagprogramma, de doorgevoerde compartimentering, de gedeeltelijke invoering van de Veegwet, invoering van de wet Straffen en Beschermen etc. was het een intensief jaar voor de commissie van toezicht. Daarbij komt dat er veel nieuwe leden in korte tijd deel zijn gaan uitmaken van de commissie, hetgeen voor allen een extra inspanning heeft betekend. Onderstaand een overzicht van de belangrijkste punten waarmee de commissie zich bezig gehouden heeft.

2.1. Medische dienst

Er is een vaste afspraak dat het hoofd zorg tweemaal per jaar in de vergadering verschijnt en verslag doet van het aantal medische klachten dat zij heeft ontvangen en van de wijze waarop deze zijn afgedaan. De commissie maakt van de gelegenheden gebruik ook een aantal vragen te stellen over het reilen en zeilen in het algemeen, alsmede over incidentele aandachtspunten die de commissie ter ore zijn gekomen. Zo bleek de commissie dat er meerdere malen door gedetineerden is geklaagd over de voortvarendheid bij het ontvangen van een oproep na het indienen van een verzoek daartoe. Hieraan is aandacht besteed. Ons is gemeld dat op dit punt prestatieafspraken zijn gemaakt. Voorts is er een overlijden te betreuren geweest, waarbij het ging om een tamelijk jonge gedetineerde. Dit overlijden heeft een flinke impact op zowel de gedetineerden als het personeel gemaakt. De medische dienst heeft een reorganisatie ondergaan en is tot realiseren van verbeteringen gekomen. Er is een interim hoofd zorg aangesteld. Deze heeft onze uitnodiging om kennis met onze commissie te maken aangenomen. Hij heeft zich voorgesteld en heeft in de vergadering zijn werkzaamheden, werkwijze en opvattingen met de commissie gedeeld.

2.2. Telefoon

In de loop van dit verslagjaar hebben de gedetineerden telefoon op cel gekregen. Gebleken is dat zij daar heel tevreden mee zijn. Het biedt hen de mogelijkheid om ook na insluiting met het thuisfront te kunnen bellen. Door de coronabeperkingen is het telefonisch contact naar buiten toe nog belangrijker geworden. Datzelfde geldt voor het skypen. Helaas heeft de skypeverbinding nog al eens tot problemen geleid, maar deze lijken inmiddels te zijn opgelost.

2.3. Incidenten

Tweemaal zijn er in het verslagjaar incidenten geweest. Het eerste incident vond plaats op 3 januari. Daarbij was er sprake van een opstand, waarbij 18 gedetineerden betrokken zijn geweest. Deze hadden zich verschanst in de keuken en weigerden die te verlaten. In verband hiermee hebben het IBT en de landelijke bijstandsteam moeten optreden. De inrichting in Veenhuizen heeft ISO-capaciteit ter beschikking gesteld om alle betrokkene te kunnen plaatsen. Er is onderzoek geweest naar wat er gespeeld heeft. Dat heeft ertoe geleid dat er 11 gedetineerden bestraft zijn. Als gevolg van de hectiek zijn vele gedetineerden en personeelsleden besmet geraakt, waardoor de inrichting op 9 januari in zijn geheel in lockdown is gegaan. Het tweede incident betrof een staking op de afdeling D in oktober. Vrijwel de hele afdeling heeft geweigerd zich te laten insluiten na de arbeid en stelden allerlei eisen, die ingewilligd moesten worden om de volgende dag weer naar de arbeid te zullen gaan. Er zijn gesprekken gevoerd en uiteindelijk is iedereen alsnog kunnen worden ingesloten zonder hulp van buiten. De volgende dag zijn de gedetineerden weer aan het werk gegaan. Zij hebben collectief besloten in beklag te gaan, hetgeen 38 klachten opleverde. Al met al betrof het een actie die voortvloeide uit ontevredenheid over met name het nieuwe dagprogramma, dat inhoudt dat gedetineerden veel meer achter de deur zitten dan voorheen het geval was. De commissie heeft onderzoek gedaan naar de gebeurtenissen, waarbij het de nodige moeite gekost heeft om een duidelijk beeld te krijgen. Door compartimentering en het nieuwe dagprogramma is het beleid aanzienlijk aangescherpt. Er bleek dat er te veel onrust was op de afdeling door te veel gedetineerden tegelijk op de leefafdelingen. Zeker op de zondag is dit voor gedetineerden zwaar: van de 24 uur zit men 20 uur op zijn cel. Daar komt bij dat er sprake is van onderbezetting van personeel, hetgeen tot gevolg heeft gehad dat het avondprogramma is opgeschort. Gedetineerden vinden dat de personeelsbezetting een probleem van de directie is en niet op hun bordje gelegd mag worden. Dit vindt de commissie begrijpelijk, echter wordt wel voldaan aan de uren die in de wet zijn voorgeschreven voor activiteiten.

2.4. Informatieverstrekking

De commissie acht het van belang om tijdig door de directie meegenomen te worden in beleidswijzigingen of invoering van nieuwe regels. Daartoe worden zo nodig medewerkers uitgenodigd om een presentatie te geven. Ondanks de coronabeperkingen heeft ook dit jaar een maal zo'n presentatie plaatsgevonden. Het interim hoofd zorg heeft een presentatie gedaan. Er is door de directie informatie verstrekt over het nieuwe dagprogramma. Nieuwe leden hebben een rondleiding gehad. Er is instructie gegeven over veiligheid.

2.5. Voedsel

In de loop van het verslagjaar zijn de foodboxen geïntroduceerd. De keukens zijn aangepast op meer zelf-kookmogelijkheden. Gedetineerden die hieraan mee willen doen, moeten aftekenen voor de zwarte boxen en ontvangen in plaats daarvan een foodbox van waaruit gekookt kan worden. Er zijn nogal eens klachten over de leveringen maar in zijn algemeenheid is men tevreden over deze mogelijkheid. Dit brengt ook met zich mee dat er veel minder voedsel verspild wordt dan tot nu toe het geval is geweest.

2.6. Veegwet

Uit de commissie is een werkgroep gevormd die zich beziggehouden heeft met de gevolgen van de invoering van dat deel van de Veegwet, dat de mogelijkheid van het indienen van een grief opent.

Er is een nieuw formulier ontwikkeld dat door gedetineerden kan worden ingediend, waarbij het secretariaat aangeeft of het om beklag of om een grief gaat. De commissie ziet onvoldoende mogelijkheden om gedetineerden het verschil tussen een grief en een klacht, met de bijbehorende gevolgen, uit te leggen. Overigens lijkt de invoering van deze mogelijkheid nauwelijks tot een andere werkwijze van de maandcommissarissen te leiden omdat het al langer de gewoonte is om bij klachten te trachten tot bemiddeling te komen, zeker ook als het om bejegening gaat.

2.7. Nieuw dagprogramma

Een grote verandering in het dagelijks leven in de inrichting is de invoering van het nieuwe dagprogramma. Dit is in drie fases ingevoerd. Het betekent een veel strakker regime van werken, recreatie, luchten en achter de deur. Het voldoet aan de eisen die de wet stelt, maar betekent toch voor diegenen die hier al langer gedetineerd zijn, een aanzienlijke beperking in bewegingsvrijheid en contacten in de inrichting. Iedere afdeling draait zijn eigen programma, zodat er veel minder onderlinge contacten zijn en de rust op de leefafdelingen wordt bevorderd. Er is ook een avondprogramma, dat helaas later in het jaar is opgeschort vanwege een tekort aan personeel, die deze activiteit moet begeleiden. In overleg tussen de directie en de Gedeco is ter compensatie hiervan een extra vrije dag aan gedetineerden in het plusregime aangeboden. De extra vrije dag wordt niet uitbetaald.

2.8. Drugs

Vermoedelijk als gevolg van de lockdown, alsmede door geen originele post meer aan gedetineerden te geven is gebleken dat er aanzienlijk minder drugs worden gevonden in de inrichting.

2.9. Gebruik passantencel

In de inrichting zijn diverse meerpersoonscellen in gebruik. Als een gedetineerde van zo'n cel een straf krijgt die in principe op eigen cel kan worden uitgezeten, dan wordt dat uitgevoerd in een passantencel. Hierover zijn de nodige klachten ingediend, maar de conclusie is dat dit een werkbare oplossing is, die overigens wel de nodige aandacht en begeleiding vraagt.

2.10 Bejegening

Bejegening klachten blijven veelvuldig de aandacht van de commissie vragen. Het aantal klachten/bemiddelingsverzoeken blijven onverminderd hoog. Bejegening doet zich in velerlei vorm voor, bijvoorbeeld mondeling, door houding en gebaar, onvoldoende gebruik maken van de tolkentelefoon, respect voor spullen bij cel inspectie. Het is van belang dat bewaarders en gedetineerden elkaar voldoende begrijpen om misverstanden te voorkomen. De directie heeft bejegening opgenomen in hun speerpunten van beleid. Eenieder dient aanspreekbaar te zijn op onderlinge bejegening en bejegening richting gedetineerden, en van gedetineerden richting personeel. In het komend jaar zal over dit onderwerp een themabijeenkomst worden belegd.

2.11. Klachtenanalyse

Op regelmatige basis ontvangt de commissie een klachtenanalyse van de inrichting. Ook in die analyse komt bejegening naar voren. De directie geeft aan deze kwestie de nodige aandacht in het kader van het personeelsbeleid. In het verslagjaar is het aantal klachten verdubbeld. Dit baart grote zorgen. Niet alleen duidt het groeiend aantal op uitingen van onvrede, maar ook de belasting van alle participanten bij de afdoening van de klachten is problematisch. Er wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de achterstand in te lopen, alsmede naar de inzet van personeel om het aantal klachten terug te brengen en op te lossen wat in gesprek kan worden opgelost.

2.12 Gedeco

Het is te doen gebruikelijk dat namens de commissie mevrouw Hovius-Dragt een paar maal per jaar de Gedeco-vergadering bijwoont.

Als gevolg van de corona-beperkingen was dat lastig maar is desondanks toch uitgevoerd. Het is de bedoeling dat de commissie de verslagen van de Gedeco-vergaderingen ontvangt, maar het lukt vaak niet om deze te verkrijgen. Volgens verslag van de directeur is zijn overleg met de Gedeco constructief. Op de leefafdelingen horen de maandcommissarissen dat gedetineerden zich niet altijd voldoende vertegenwoordigd voelen door de Gedeco. Als overlegmogelijkheid worden er door de afdelingen ringgesprekken gehouden. Gebleken is dat die ringgesprekken goed werken. De Gedeco heeft een brief aan de commissie gezonden met een aantal punten die zij met de commissie wensen te bespreken. Dit bespreken is gedaan en is teruggekoppeld.

2.13 Covid 19

Helaas heeft Covid 19 de situatie in de inrichting fors beïnvloed. Tijdens de lockdown in het begin van het jaar (de eerste inrichting in den lande waar dit gebeurde) is het niet mogelijk gebleken om te bellen, te douchen en te luchten. Dit heeft tot vele klachten geleid. Met name het luchten van een uur per dag is een grondrecht dat slechts bij uiterste nood mag worden ingeperkt. Het overtreden van dit grondrecht heeft tot compensatie aanleiding gegeven. Aan het niet kunnen douchen is tegemoet gekomen door warm water op cel te verstrekken. Er is vol ingezet om zoveel mogelijk gedetineerden te laten vaccineren. Ondanks de inspanningen blijft de vaccinatiegraad op plm 50% steken. Dit heeft de directeur er toe gebracht pas in een laat stadium bezoek zonder toezicht weer toe te staan en bovendien strengere regels dan landelijk voorgeschreven te hanteren door quarantaine te verplichten na bezoek zonder toezicht. Aanvankelijk is gevaccineerd met hetgeen de GGD beschikbaar stelde. Vervolgens is er geprikt met Janssen-vaccin, omdat daarvoor maar één prik nodig was. Ook nu is de inrichting afhankelijk van wat wordt aangeleverd. Verder wordt er strikt de hand gehouden aan de mondkapjesplicht en de 1,5 meter afstand, al blijkt zulks in de praktijk weerbarstig. Naar aanleiding van de uitbraak in de PI in januari zijn er kamervragen gesteld. In het antwoord heeft minister Dekker laten weten dat hij de directeur erop gewezen heeft dat hij strikter de hand moet houden aan de noodzakelijke maatregelen. De beklagzittingen worden nog altijd via een skypeverbinding afgewikkeld. Dit heeft tot voordeel dat er minder zittingen op de lange baan gaan door niet beschikbaar zijn van advocaten. Doordat ook zij digitaal meedoen, blijkt hun beschikbaarheid groter en kunnen de meeste zaken voortgang vinden. Ondanks de ziektegevallen is er in het verslag geen enkele gedetineerde ernstig ziek geworden. Bij een enkel personeelslid is dit helaas wel het geval gebleken

2.14 Organisatie

Per 1 november is de afdeling inkomsten gerealiseerd op de B. In de loop van het jaar zijn er diverse verbouwingen tot een einde gekomen. Verbouwingen die weer tot meer mogelijkheden binnen de inrichting moeten leiden, o.a. een groter aantal gedetineerden. Voorts zijn er op sommige afdelingen andere afdelingshoofden aangesteld. Voorts is er een herstelconsulent gekomen. Het is de bedoeling om deze een keer uit te nodigen voor het geven van een toelichting op diens werk.

2.15 Kwaliteit eigen leden

Ten behoeve van het ontwikkelen van een bredere kennis op het werk van de commissie heeft er in december een online-cursus-activiteit van een dag plaatsgevonden over de Penitentiair beginselenwet, ten behoeve van alle leden van de commissie.

3. Maandcommissariaat en bemiddeling

De leden, met uitzondering van de beklagrechters Th. A. Wiersma en F. Sijens, vervulden bij toerbeurt de functie van maandcommissaris, steeds voor de periode van ongeveer vier weken. Dit gebeurde volgens een vastgesteld jaarrooster. Tijdens de bezoeken werd tevens een bezoek gebracht aan de afzonderingscellen. Binnen de inrichting werd bekend gemaakt wanneer de maandcommissaris zou komen, zodat gedetineerden zich voorafgaand aan het bezoek konden opgeven voor een gesprek. De maandcommissaris bood een luisterend oor, bemiddelde tussen de gedetineerde, het afdelingspersoneel en de directie, of verwees zo nodig naar de klachtenprocedure.

De maandcommissarissen waren breed inzetbaar en hebben een verscheidenheid aan onderwerpen besproken:

- (interne) postbezorging
- plaatsing afzondering
- overplaatsing
- bejegening
- bezoek
- disciplinaire straf/oplegging rapport
- sport
- medische dienst
- winkel (in-made)
- koosjere maaltijden
- vermissing goederen na overplaatsing
- rekening-courant
- arbeid
- invoer/uitvoer
- dagprogramma
- Shared Service Centre
- was-procedure

Om de beklagcommissie te ontzien werden klachten waarin eventueel door de maandcommissaris bemiddeld kon worden, door de secretaris - indien nodig in samenspraak met de voorzitter van de beklagcommissie - voorgelegd aan de maandcommissaris.

Het gebruikelijke open spreekuur, dat gewoonlijk eens per kwartaal plaats vindt, heeft in 2021 ondanks de beperkingen in het eerste halfjaar toch nog tweemaal kunnen plaatsvinden. Rekening houdende met de beperkingen door de coronamaatregelen bleek dit te organiseren te zijn. Met name voor het spreekuur in november was de belangstelling zo groot dat het verspreid over drie dagen heeft plaatsgevonden. Gezien het grote aantal gedetineerden dat zich hiervoor opgeeft, staat voor de commissie vast dat dit in een behoefte voorziet. Het is bovendien een goed informeel instrument om te weten wat er zo al speelt. Wellicht draagt het er ook toe bij dat het aantal formele klachten kan worden verminderd. Van het open spreekuur wordt een verslag gemaakt. De vragen worden gedeeld met de juridische dienst om zo in samenspraak antwoorden op vragen te kunnen geven en zo mogelijk bij te dragen aan oplossingen. Zo veel mogelijk worden de antwoorden door leden van de commissie teruggekoppeld aan de gedetineerden.

In 2021 zijn in totaal 106 grieven en 82 klachten ter bemiddeling aangebracht bij de maandcommissaris, waarvan 46 klachten en 10 grieven door bemiddeling zijn ingetrokken. Van de bemiddelingen die niet zijn geslaagd zijn:

- 41 klachten ingetrokken voordat bemiddelen en/of de zitting heeft plaatsgevonden;
- 2 klachten ingetrokken ter zitting;
- 4 grieven/klachten overgedragen;
- 59 klachten niet-ontvankelijk verklaard;
- 22 klachten ongegrond verklaard;
- 0 gegrond verklaard;
- 4 klachten nog in behandeling.

In vergelijking met 2020 is het aantal klachten en grieven gestegen die ter bemiddeling zijn aangebracht bij de maandcommissaris. In 2020 zijn er 109 klachten naar de maandcommissaris gestuurd ter bemiddeling.

4. De rechtsprekende taak - Beklagcommissie en beklagzaken

4.1 Samenstelling beklagcommissie

De beklagcommissie heeft in het verslagjaar twee keer per maand een zitting gehouden volgens een vastgesteld rooster. In het verslagjaar werd de beklagcommissie gevormd door mr. F. Sijens en mr. Th. A Wiersma. De zittingen vonden het gehele jaar via skype voor bedrijven plaats in verband met de corona-pandemie. Bij hun afwezigheid werd de beklagzitting voorgezeten door mevrouw J. Schrale-Oranje, in alle gevallen bijgestaan door een secretaris.

4.2 Beklagzitting

In 2021 zijn er 24 beklagzittingen geweest. Alle zittingen vonden enkelvoudig plaats.

4.3 Correspondentie met de klagers

De klaagschriften werden alle ingeboekt in het elektronische registratiesysteem KLAVER.

Correspondentie met de klagers vond plaats door de secretaris en door de administratieve ondersteuning en had betrekking op de ingediende klachten. Ook vond correspondentie plaats met een advocaat, indien de klacht door de advocaat was ingesteld dan wel zich een advocaat voor klager stelde.

4.4 Doorlooptijd

Hieronder het jaaroverzicht van de instroom en uitstroom van het aantal klachten in 2021.

Doorloop termijnen in dagen											Beslissingen											
Totaal Instroom	Instroom Klachten	Instroom grieven	Grief naar Klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom Klachten	Uitstroom grieven	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogator verzoek	Grief afgedaan
814	678	136	3	767	651	116	64	105	26	34	88	450	35	126	13	46	267	161	62	16	29	12

Ter vergelijking is ook het jaaroverzicht van de in en uitstroom van het aantal klachten in 2020 opgenomen.

Doorloop termijnen in dagen											Beslissingen											
Totaal Instroom	Instroom Klachten	Instroom grieven	Grief naar Klacht	Totaal uitstroom	Uitstroom Klachten	Uitstroom grieven	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogator verzoek	Grief afgedaan
477	477	0	0	468	468	0	77	75	32	29	30	225	33	88	3	53	76	135	42	25	13	

Het aantal grieven/klachten is in het jaar 2021 is fors toegenomen. Het aantal grieven/klachten is ten aanzien van 2020 bijna verdubbeld. Van 477 klachten in 2020 naar 814 grieven/klachten in 2021.

Aangezien het aantal grieven en klachten het afgelopen jaar fors toegenomen is dit punt meerdere keren tijdens de vergadering besproken. De commissie kreeg vaak te horen van gedetineerden dat door het personeel werd gezegd 'dien maar een klacht in'. Mogelijk heeft dit in veel klachten tot een niet-ontvankelijkheid geleid. Uit de klaagschriften blijkt vaak dat gedetineerden het niet hebben besproken met iemand van de afdeling, mentor of afdelingshoofd. Uit onderzoek in andere inrichtingen is gebleken dat een gesprek met het afdelingspersoneel/afdelingshoofd voordat een beklagformulier wordt uitgereikt tot vermindering van het aantal grieven/klachten leidt. Om die reden is door de juridisch medewerker en de secretaris een plan van aanpak opgesteld ten behoeve van (het terugdringen van) de klachtenstroom. Het plan van aanpak is door het MT goedgekeurd. Vervolgens is door de juridisch medewerker en de kwaliteitsmedewerker een procesbeschrijving opgesteld. In het kort komt de procesbeschrijving op het volgende neer: wanneer klager een klacht wil indienen, dan vraagt de gedetineerde een beklagformulier bij het afdelingspersoneel. Het afdelingspersoneel gaat eerst met de gedetineerde in gesprek alvorens het beklagformulier wordt uitgereikt. Het afdelingspersoneel kunnen de gedetineerde voorzien van informatie, een kwestie uitzoeken of bijvoorbeeld beschikkingen uitleggen. Wanneer men er niet uitkomt wordt er verwezen naar een medewerker die meer weet van het onderwerp of die beter aansluit bij de bespreking van de klacht. Het personeel rapporteert de uitkomsten in het systeem.

Door deze werkwijze toe te passen worden gedetineerden meer gehoord door het personeel. De juridisch medewerker is op dit moment druk bezig om dit proces binnen de inrichting voor iedereen kenbaar te maken. Hopelijk zien wij de effecten hiervan in 2022 terug.

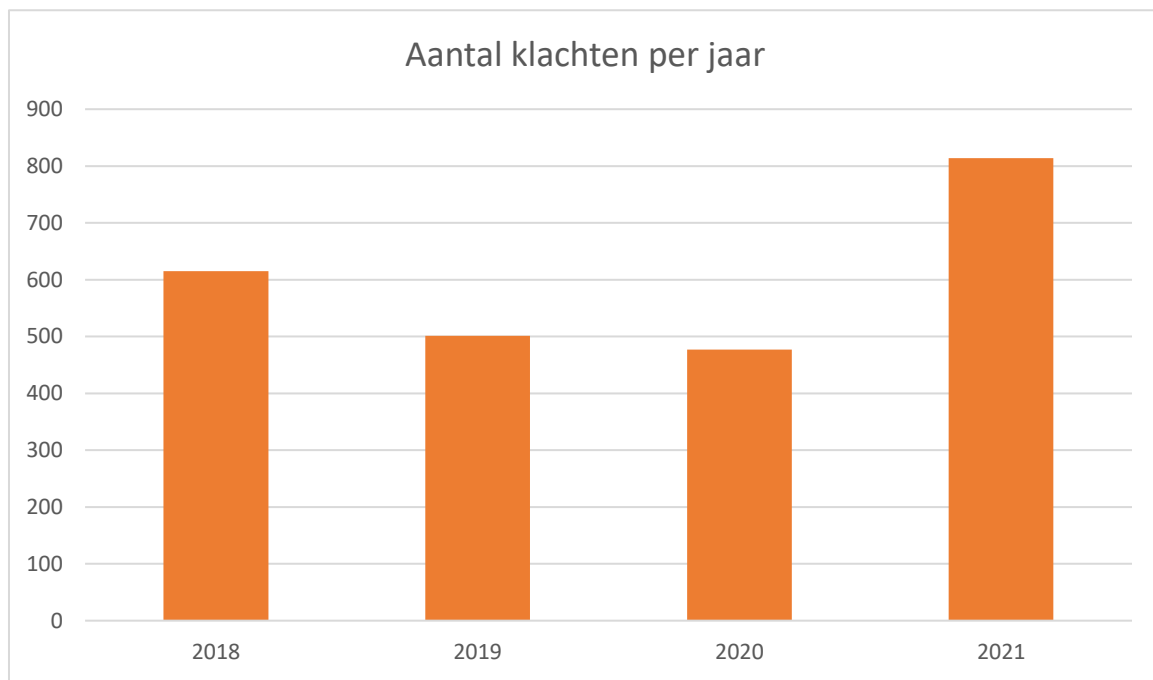
De beklagcommissie streeft er naar om zo spoedig mogelijk, overeenkomstig de geldende bepalingen in de Penitentiaire beginselenwet, op ingediende klachten te beslissen. Omdat echter uit efficiencyoverwegingen een vast zittingsrooster moet worden gehanteerd bij de afhandeling van klachten en er enige tijd mee gemoeid is — na in te winnen informatie- om de desbetreffende klachten op de daarvoor bestemde zittingsdag te kunnen behandelen, kon in veel gevallen de voorgeschreven termijnen, om binnen vier weken na ontvangst van de klacht uitspraak te doen, niet worden gerealiseerd. Niet geslaagde bemiddelingen en de bijstand door een advocaat is daarbij een vertragende factor.

4.5. Overzicht klachten 2020 - 2021

2020	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom													eind voorraad	
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek		grief afgedaan
januari	96	41	41	0	0	56	56	0	43	7	8		2	8	16	12	2	1		81
februari	81	46	46	0	0	55	55	0	93	7	9	1	11	10	9	5		3		72
maart	72	67	67	0	0	37	37	0	29	1	3		7		16	5	5		102	
1e kwartaal	96	154	154	0	0	148	148	0	55	15	20	1	20	18	41	22	7	4		102
april	102	62	62	0	0	28	28	0	44	1	4		9		13			1		136
mei	136	21	21	0	0	46	46	0	61	1			3	13	25		1	3		111
juni	111	18	18	0	0	59	59	0	95	2	18	1	1	12	21	2	2			70
2e kwartaal	102	101	101	0	0	133	133	0	67	4	22	1	13	25	59	2	3	4		70
juli	70	17	17	0	0	12	12	0	96	4	1		1		5			1		75
augustus	75	48	48	0	0	16	16	0	56		1		1	4	3	3	4			107
september	107	30	30	0	0	34	34	0	69	1	8		5	3	4	8	3	2		103
3e kwartaal	70	95	95	0	0	62	62	0	74	5	10		7	7	12	11	7	3		103
oktober	103	39	39	0	0	45	45	0	130	6	9		2	12	10	3	2	1		97
november	97	30	30	0	0	56	56	0	88	3	27	1	6	6	8	4		1		71
december	71	58	58	0	0	24	24	0	49				5	8	5		6			105
4e kwartaal	103	127	127	0	0	125	125	0	89	9	36	1	13	26	23	7	8	2		105
Totaal	96	477	477	0	0	468	468	0	71	33	88	3	53	76	135	42	25	13		105

2021	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom													eind voorraad	
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek		grief afgedaan
januari	104	112	111	1	0	45	45	0	69	4	7		6	9	8	8		3		171
februari	171	90	79	11	2	63	63	0	48	2	19		5	10	13	12			2	198
maart	198	72	62	10	0	53	50	3	76	8	18		5	7	7			2	6	217
1e kwartaal	104	274	252	22	2	161	158	3	64	14	44		16	26	28	20		5	8	217
april	217	22	20	2	0	40	32	8	64	2	6		2	8	15	5		2		199
mei	199	44	35	9	0	37	36	1	104	3	8	4	3	2	9		8			206
juni	206	40	20	20	0	82	72	10	112	4	17	4	4	11	26		3	13		164
2e kwartaal	217	106	75	31	0	159	140	19	93	9	31	8	9	21	50	5	11	15		164
juli	164	64	41	23	0	47	37	10	75	1	4	1	2	13	21	2	3			181
augustus	181	75	51	24	1	81	61	20	115		6	1	2	44	12	14	1		1	175
september	175	87	75	12	0	46	38	8	109	3	15		4	13	5			6		216
3e kwartaal	164	226	167	59	1	174	136	38	100	4	25	2	8	70	38	16	4	6	1	216
oktober	216	57	40	17	0	71	51	20	101		7	2	3	40	16	2	1			202
november	202	97	94	3	0	99	73	26	67	1	11	1	4	49	16	13		1	3	200
december	200	54	50	4	0	103	93	10	74	7	8		6	61	13	6		2		151
4e kwartaal	216	208	184	24	0	273	217	56	81	8	26	3	13	150	45	21	1	3	3	151
Totaal	104	814	678	136	3	767	651	116	85	35	126	13	46	267	161	62	16	29	12	151

4.6 Aantal klachten per jaar

4.7 Overzicht klachtensoort 2021

2021	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Niet afgeboekt in Klaver	Totaal Klachten	Totaal Grieven	Totaal
Activiteiten (arbeid)	0	13	0	1	15	10	3	1	0	1	4	36	12	48
Activiteiten (div)	0	2	0	0	44	8	3	0	0	0	1	48	10	58
Activiteiten (lucht)	4	3	0	0	4	7	0	1	0	0	1	20	0	20
Activiteiten (sport)	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	3	1	4
Bejegening	0	3	0	0	52	11	12	1	0	1	0	56	24	80
Bewegingsvrijheid	2	3	1	0	1	1	2	0	0	1	3	13	1	14
Compensatie	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Contact buitenw (bellen)	0	16	1	0	5	5	0	2	0	1	0	23	7	30
Contact buitenw (bezoek)	1	1	0	0	22	13	2	0	0	0	7	38	8	46
Contact buitenw (media)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Contact buitenw (post)	0	2	0	2	3	1	1	0	0	0	1	6	4	10
Controle	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3	0	3
DBT	13	25	0	0	12	15	0	0	0	0	10	75	0	75
Dienst terugk. en vertr.	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	2	1	3
Disciplinaire straf	2	12	5	0	5	6	0	2	0	0	5	37	0	37
Eisen Verblifruimte	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
Geweld	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	1	3
ISD (interv + beh)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	2
Informatie/procedure	1	2	0	0	5	1	3	0	0	0	0	5	7	12
Nog onbekend	0	0	0	0	6	3	1	0	0	4	0	6	8	14
Ordemaatregel	1	11	4	1	1	10	0	0	0	0	4	32	0	32
Persoonlijke voorwerpen	1	5	0	2	5	7	2	2	0	0	4	22	6	28
Regime	0	1	0	0	0	6	2	0	0	0	0	9	0	9
Rek. cour./zak- en kleedoeld	0	3	0	4	3	8	1	1	1	1	0	18	4	22
Rogatoir verzoek	0	0	0	0	0	5	0	0	30	0	3	38	0	38
Selectie/overpl. (ext)	0	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	5	0	5
Selectie/overpl. (int)	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5	0	5
Toezicht	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Transport	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Verlaten inrichting	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2
Verzorging (div)	0	10	2	2	69	41	24	2	0	2	11	130	33	163
Verzorging (aodsd., levens.)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Verzorging (medische)	0	2	0	29	3	1	1	0	0	1	1	36	2	38
Verzorging (persoonlike)	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	2	1	3
Totaal	27	124	13	44	265	168	57	14	31	12	59	681	133	814

5. Beroep

In 2021 zijn er in totaal 62 beroepen ingesteld bij de RSJ, waarvan 12 beroepen ingediend door de directeur en 50 beroepen door de gedetineerde.

In 2020 zijn er in totaal 22 beroepen ingesteld bij de RSJ, waarvan 6 beroepen ingediend door de directeur en 16 beroepen door de gedetineerden.

In 2019 zijn er in totaal 69 beroepen ingesteld bij de RSJ, waarvan 11 beroepen ingediend door de directeur en 58 beroepen door gedetineerden.

